

3:e söndagen efter Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 9:9–13.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna söndags predikoämne "Guds förekommande nåd" ställer oss inför själva grundvalen för vår kristna tro, inför den gestalt, i vilken Gud träder människor till mötes, inför den enda väg, som för oss till honom. Denna utgångspunkt för all tro, för varje annan nådeverkan, för varje prästerlig ämbetsförrättning, för varje bön är Guds välbehag med syndare för Jesu Kristi skull. Detta är innehållet i dagens evangelium om det förlorade fåret och den borttappade penningen. Det är innehållet i predikotexten om att icke de friska utan de sjuka behöva läkare.

Guds välbehag med syndare för Jesu Kristi skull är den mest anstötliga av alla andliga realiteter. I både dagens evangelium och predikotext delar den människorna i två motsatta läger, för evigt skilda. Därför är det visst och sant, att om någon tror, att vi med denna lära, med förkunnelsen om herden, som söker det borttappade fåret, nått fram till det, som enar alla, rör alla, beveker alla, förstår denne någon inget om dagens predikoämne. Detta andliga misstag beror av att det i dag tillhör den goda smaken att ogilla fariséerna och de skriftlärde, som "knorrade och sade: 'Denne tager emot syndare och äter med dem'". Detta avståndstagande från fariséerna och de skriftlärda förstår dem som stränga, av Guds Lag präglade människor, som vägrade att beblanda sig med de slarviga, levnadsglada publikanerna och syndarna. Jesus får i stället röna nutidens uppskattning som den folkliga och öppne, som obekymrad av religionens regler och stränga bud tar del i dryckesglädjen bland syndare. Denna sällsamma bild odlas inte bara bland s. k. vanligt folk utan också bland ytligt kristna och falska profeter, som på bilden av Jesus som glad dryckesbroder fäster etiketten: "Guds förekommande nåd". Orden har då fått betydelsen, att Gud inte tar det så noga, att inga gränser finns, att Guds yrke är att förlåta. Så blir nåden inbakad i skapelsen.

Sådana tankar är inte ovanliga. De är t. o. m. vanliga, ja, gängse, allmänt spridda, underlaget för den religiösa kultur, som ingått förening med vårt samhälle. Den billiga, självklara nåden som en del av de mänsk-

liga rättigheterna och det nationella medborgarskapet är grundvalen för det obegränsade tillhandahållandet av välsignelsehandlingar i de stora religiösa samfundens regi. De brukar som förklaring härtill just uttrycket "Guds förekommande nåd". Detta ord får dock icke lämnas till sådant missbruk. Dess rätta bruk måste försvaras och upprätthållas, så att vi inskräper, att

- I. **Jesus förkunnar Guds förekommande nåd för de botfärdiga,**
- II. **fariséerna avvisar som obotfärdiga Guds förekommande nåd,**
- III. **Guds förekommande nåd för till ett heligt liv, skilt från synden.**

I. Jesus förkunnar Guds förekommande nåd för de botfärdiga.

De människor, som vill göra Jesus och den förekommande nåden till något alltför mänskligt och dra evangelium ned till folkreligionens nivå, glömmar bort, hur dagens evangelium inleds. Det börjar: "till Jesus kom allt vad publikaner och syndare hette för att höra honom". Jesus anpassar sig inte till publikaner och syndare, utan publikaner och syndare anpassar sig till Jesus. Jesus förvaltar vid denna måltiden sitt heliga predikoämbete, och dess innehåll känner vi: "Gören bättring och tron evangelium" (Mark. 1:15), d. ä. ångra edra synder och tro edra synders förlåtelse, tro på Guds välbehag med syndare för Jesu Kristi skull. På samma sätt förhåller det sig med den måltid, som beskrivs i predikotexten, och som hålls i publikanen S:t Matteus' hus, sedan han kallats till apostel. Det är en prästvigningslunch, där Jesus har hedersplatsen som sin kyrkas överste biskop och ordinator, och varje handling, varje ord präglas av detta förhållande, inte av S:t Matteus' forna liv. Så förblir Jesus alltid Jesus, läkaren för de sjuka, mannen, som utdelar sin rättfärdighets och odödlighets läkemedel åt de av synden anfäktade, och som därför också föraktas och avvisas av de av sin synd obekymrade.

II. Fariséerna avvisar som obotfärdiga Guds förekommande nåd.

Det är ett mycket märkligt misstag, när man förknippar fariséerna med iakttagandet av Guds stränga Lag, med helig laglydnad. Nya Testamentet vittnar om att Jesus med all kraft framställer dem som syndare, som är obekymrade av Lagen: *"I sätten Guds bud åsido"*. (Mark. 7:8) De har satt fjärde budet ur kraft och omkullstörtat lydnaden för föräldrarna. (Mark. 7:11) De tillåter på lösaste grunder skilsmässor och föraktar att vad *"Gud har sammanfogat, det må människan icke åtskilja"*. (Matt. 19:6) De är vidare penningkära, självupptagna, föraktfulla mot andra och framför allt egenrättfärdiga, säkra om sin godhet och därmed givetvis obotfärdiga, totalt likgiltiga eller snarare hätska mot Guds förekommande nåd och Guds välbehag med syndare för Jesu Kristi skull. I allt väsentligt stämde deras religion och deras uppfattning om d. h. Skrifts innehåll med vad en liberal folkskollärare i vårt land med lärobokens och myndigheternas stöd bibragt sina elever under detta århundrade. Ännu enklare uttryckt lärde och levde dessa människor som en modern genomsnittsmänniska. Det är ur denna syndasömn, denna falska religion, detta syndfulla liv som Jesus i dag vill föra sina åhörare.

III. Guds förekommande nåd för till ett heligt liv, skilt från synden.

Den falska tron, som vi i dag skildrat, uppskattar den falska kristendom, där heligheten inte stör, där synden i lämpliga doser har sin plats, där ingen är ond och ingen är god. Ibland utges denna världens religion för evangelisk-luthersk, och det antyds, att ett heligt liv är fariseiskt, pietistiskt eller frikyrkligt. Allt sådant tal är av den Onde. D. h. Skrift visar oss, hur en publikan betar sig, som nåtts av Jesus och hans evangelium. Sackeus säger ju: *"Herre, hälften av mina ägodelar giver jag nu åt de fattiga; och om jag har utkrävt för mycket av någon, så giver jag fyradubbelt igen"*. (Luk. 19:8) Så handlar den glädjefulla botfärdigheten. Den tar avstånd från det förra syndalivet och vandrar helgelsens vägar. Den oförskyllda, förekommande nåden, Guds välbehag med syndare för Jesu Kristi skull, fostrar oss så till heliga människor, som ingalunda tar det lätt med synden, och som flyr syndatillfällen. Den förekommande nådens apostel S:t Paulus påminner oss ju om att *"För goda seder dåligt sällskap är fördärv"*. (1 Kor. 15:33) Att följa det ordet är att visa sin tro på den sanna, verkliga förekommande nåden.

Amen.